Ny gjødselbrukforskrift

Nye krav, og litt om tiltak

Martin Søgnen
Gjødselbrukforskrift m.m.
Vik

Statsforvaltaren i Vestland

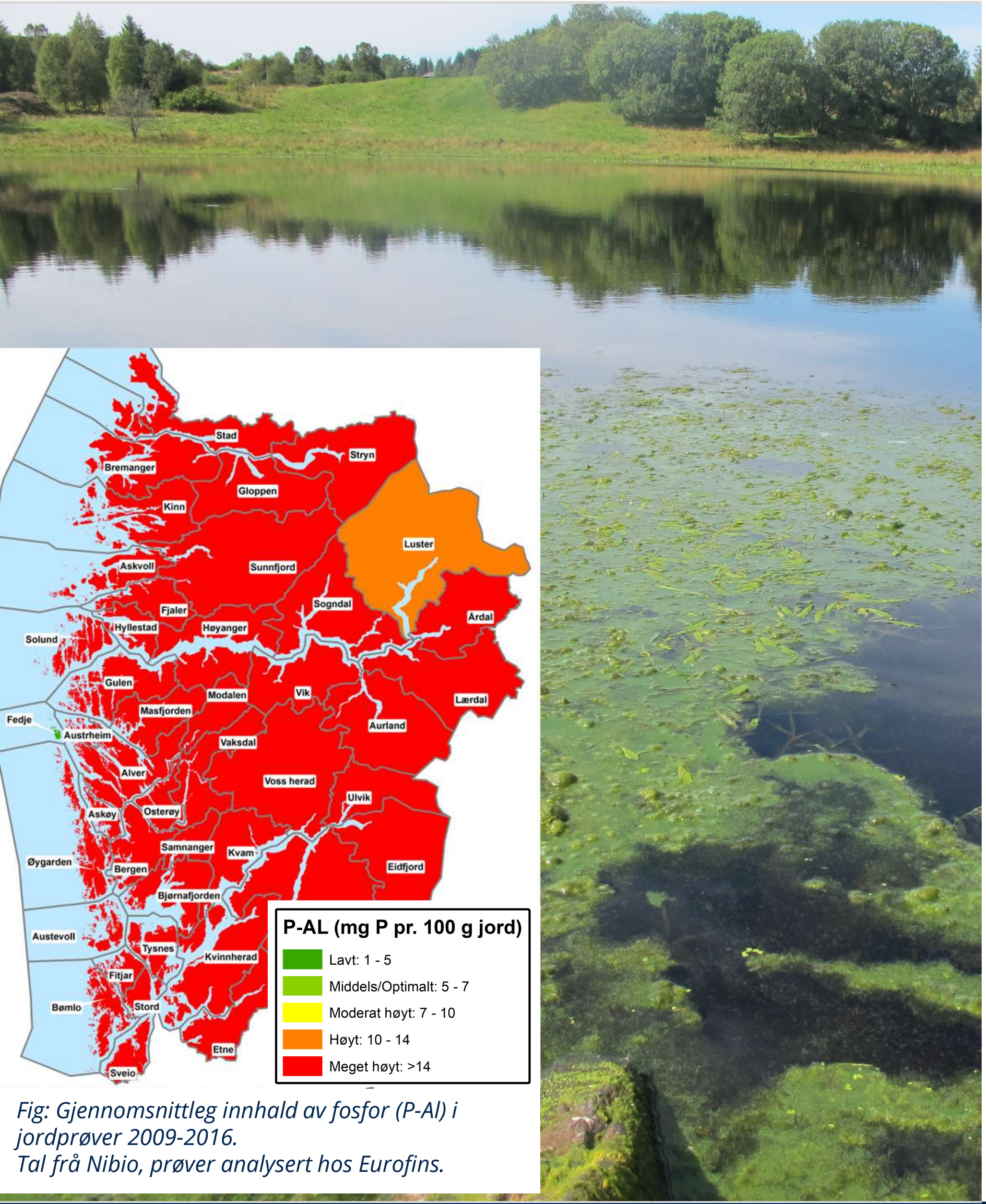

Fig: Gjennomsnittleg innhald av fosfor (P-Al) i jordprøver 2009-2016.
Tal frå Nibio, prøver analysert hos Eurofins.

Grunnar til nytt, strengare regelverk

- Førre forskrift var gamal..
- Mykje har endra seg
  - Gjødsling, husdyrproduksjon, utstyr
  - Miljøkrav: vasskvalitet, biomangfald, klima
  - Ressursutnytting: få mest mogleg ut av næringsstoffa

Det er fosforoverskot i drifta
Fosforoverskot havner i jorda
Fosfor i ferskvatn gir algevekst og dårleg vasskvalitet

Foto: Kjersti Isdal / Kart: Statsforvaltaren i Vestland

© Statsforvaltaren i Vestland

LOVDATA
Søk etter lover, forskrifter, dommer, stortingsvedtak
Søk
Logg in
Forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv
Innholdsfortegnelse

Forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv.

Dato	FOR-2025-01-29-115
Departement	Helse- og omsorgsdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet
Ikrafttredelse	01.02.2025, 01.01.2026, 01.01.2027, 01.01.2030
Endrer	FOR-2003-07-04-951
Hjemmel	LOV-1981-03-13-6-§9, LOV-1981-03-13-6-§81, LOV-1981-03-13-6-§82, LOV-1995-05-12-23-§3, LOV-1995-05-12-23-§11, LOV-2003-12-19-124-§5, LOV-2003-12-19-124-§6, LOV-2003-12-19-124-§7, LOV-2003-12-19-124-§9, LOV-2003-12-19-124-§11, LOV-2003-12-19-124-§12, LOV-2003-12-19-124-§14, LOV-2003-12-19-124-§15, LOV-2003-12-19-124-§17, LOV-2003-12-19-124-§18, LOV-2003-12-19-124-§23, LOV-2003-12-19-124-§33, FOR-2003-12-19-1790, LOV-2011-06-24-29-§8 [–] Skjul
Kunngjort	04.02.2025 kl. 14.35

Hjemmel: Fastsatt av Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet 29. januar 2025 med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 9, § 81 og § 82, lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3 og § 11 første ledd, lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv (matloven) § 5, § 6, § 7, § 9, § 11, § 12, § 14, § 15, § 17, § 18, § 23 og § 33, forskrift 19. desember 2003 nr. 1790 om myndighetsfordeling etter lov om matproduksjon og mattrygghet mv. og lov 24. juni 2011 nr. 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven) § 8 andre ledd.
EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XX kap. II nr. 13b (direktiv 91/676/EØF) og kap. V nr. 32 (direktiv 86/278/EØF som endret ved forordning (EU) 2019/1010).

Kapitteloversikt:

Kapittel 1. Innledende bestemmelser (§§ 1 - 3)
Kapittel 2. Krav til oppsamling og lagring av organiske gjødselvarer (§§ 4 - 13)
Kapittel 3. Krav til bruk av gjødselvarer (§§ 14 - 21)
Kapittel 4. Særlige bestemmelser om bruk av gjødselvarer med avløpsslam (§§ 22 - 23)
Kapittel 5. Særlige bestemmelser om bruk av gjødselvarer der bruken reguleres ut fra gjødselvarens tungmetallinnhold (§§ 24 - 25)
Kapittel 6. Krav til plan og dokumentasjon (§§ 26 - 29)
Kapittel 7. Tilsyn, klage, straff mv. (§§ 30 - 34)
Kapittel 8. Ikrafttredelse, overgangsregler og endring av forskriften (§§ 35 - 37)
Vedlegg 1: normtall for forventet mengde fosfor (P) per individ av ulike dyreslag
Vedlegg 2: normtall for forventet mengde nitrogen (N) per individ av ulike dyreslag

Innhald

1. Tidlegare spreiefrist på hausten
2. Krav til lagring, fôringsplass mm.
3. Krav til max-gjødsling med fosfor
4. Godkjenning for å gjødsle innmarksbeite
5. Avstand til vassdrag
6. Gjødslingsjournal og dokumentasjon
   Gjødslingplan og jordprøver

Forskrifta gjeld alle gjødselslag, inkl. mineralgjødsel

Kommunen har mindre myndigheit til dispensasjonar

Betre oppfølging av regelverket

Foto: Lovdata

© Statsforvaltaren i Vestland

1. Spreiefrist og lagerkapasitet

Foto: :Altifilm / landbrukskontoret i Alver

Spreiefristar for gjødsel og pressaft i Vestland

- ✓ **Seinast 15. september**
  Overgang 2026: 1. nov. dersom nedmolding. Ikkje tilrådd, søk heller dispensasjon!
  Unntak 2027-28*) 1. nov. dersom nedmolding. Ikkje tilrådd, søk heller dispensasjon!
- ✓ **Tidlegast 1. mars**
  Overgang 2026: 15. februar
- ✓ **Slått, beiting eller etablering av plantevekst etter siste spreiing.**
  Kan innebere at siste gjødsling må vere imidten av august?!
  Unntak 2027-28*) Ikkje «haustekrav»
- ✓ **Lagerkapasitet min. 8 mnd produksjon, og fram til lovleg spreiing**
- ✓ **Statsforvaltaren kan gi dispensasjonar berre i særskilte tilfelle**

**) Unntak 2027-28 gjeld berre føretak som hadde knapp lagerkapasitet då forskrifta blei innført. Gjeld ikkje ved ombygging til lausdrift / ombygging som aukar gjødselmengda.*

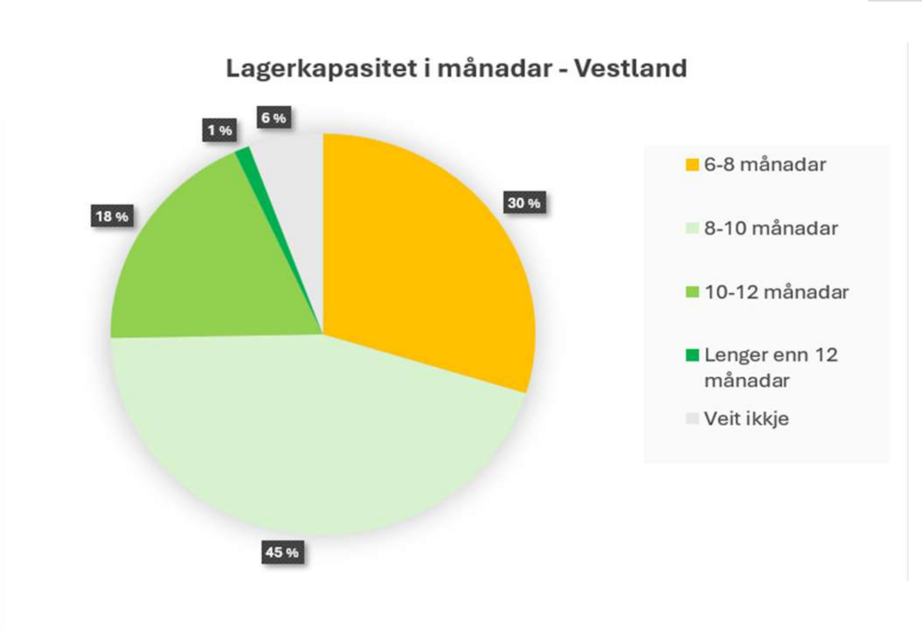

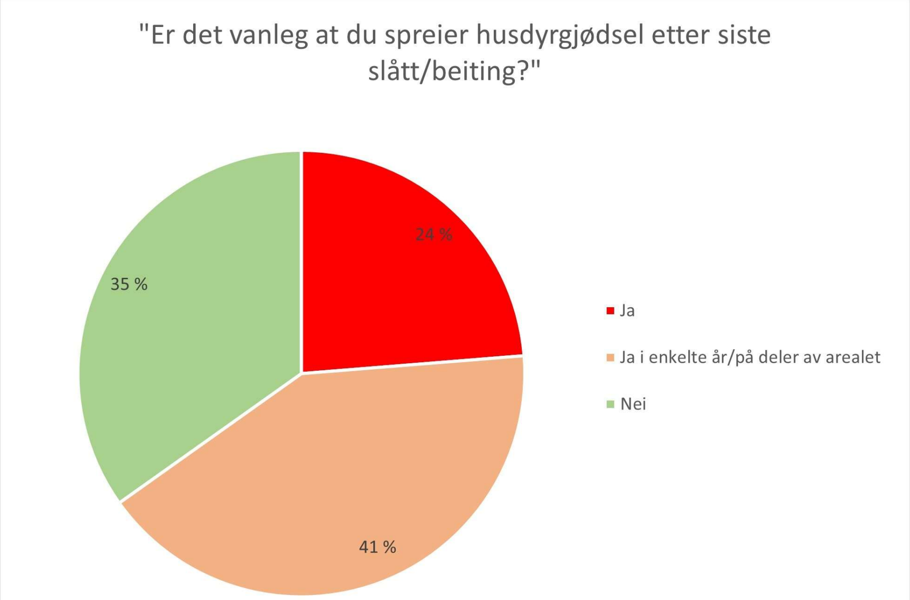

Vestland manglar gjødsellager

Spørjeundersøking, svar frå 334 bønder i Vestland, feb 2025
91 % mjølk, 5 % gris/fjørfe, 4 % kombinasjon

- 30 % har mindre enn 8 mnd lagerkapasitet
- 65 % spreier gjødsel etter siste hausting
- Svar om aktuelle tiltak for å klare spreiefrist haust:
  - Tomt lager 15. sept
  - Søke støtte til nytt lager (59 % av dei som bør gjere tiltak)
  - Transport til andre lager på vinteren
  - Redusere dyretalet (43 % av dei som bør gjere tiltak!)
  - Større tankvogn
  - Levering til biogassanlegg
  - Bygge tak / dekke over lager

Foto: Statsforvaltaren i Vestland

2. Oppsamling og lagring av husdyrgjødsel og silopressaft

Statsforvaltaren i Vestland

Husdyrgjødsel og silopressaft, døme

- Nytt fjøs/gjødsellager/silo vekke frå vassdrag (§ 4)
- Fjerne gjødsel frå permanent fôringsplass, luftegard mm (§ 6)
- Kommunen skal ikkje lenger godkjenne før bruk av gjødsellager / silo (§ 7) Krav til dekke over lager for grisegjødsel blir avklara seinare.
- Max 3 år lagring av hestegjødsel (§ 8)
- Oppsamling av pressaft òg frå bakkesilo / plansilo (§ 9)
- Rundballar skal ikkje lagrast på flaumutsett område, og i god avstand frå drenerings-system, vassdrag og sjø (§ 9)
- Oppsamling av vaskevatn frå husdyrrom ved nybygg og ombygging (§ 10)

Foto: Øyvind Vatshelle

Råd ved bygging av gjødsellager og silo

- byggteknisk kvalitetssikring

- ❑ Drenering rundt lageret, med inspeksjons-kum for kontroll av moglege lekkasjar
- ❑ Tappekran skal ha dobbelt og låsbar sikring
- ❑ Luker skal vere sikra med lås
- ❑ Tappeplass skal vere utforma slik at ein unngår forureining
- ❑ Lager, portar og utstyr skal vere godkjend i høve Norsk Standard / andre godkjennings-ordningar
- ❑ Stor nok kum for oppsamling av pressaft
- ❑ Lager på leigejord: Leigeavtale på minst 10 år

Foto: Per Bjorland / Maya Runde Stølen, prosjekt frivillige tiltak i landbruket, (Jæren), silosaftprosjektet

© Statsforvaltaren i Vestland

3. Kor mykje gjødsel

Foto: Norsk landbruksrådgiving

Statsforvaltaren i Vestland

Kor mykje gjødsel (fosfor) kan du spreie

	2025 - 2026	2027 - 2029	2030 - 2032	2033 →
Rogaland	3,5	3,1	3,0	2,7
Vestland mm	3,5	2,8	2,5	**2,3**
Innmarksbeite	2,0			

Max-grenser for fosfor (kg P/daa), samla for alle gjødselslag.

Fosforgrensa gjeld for sum av all tilført gjødsel; organisk gjødsel og mineralgjødsel. For føretak som produserer / brukar meir enn 75 kg P: (§ 20)

Trinnvis innskjerping frå no, fram mot 2033.

Alt 1 Følgjer grensa
Alt 2 Balansegjødsling: differansen mellom P inn og P ut må ikkje overstige 1:1

Foto:

© Statsforvaltaren i Vestland

Fosforgrensene er eit kompromiss

- ✓ Mykje svakare P-gjødsling enn i dag
- ✓ Likevel lovleg med P- gjødsling meir enn behov

Dokumentasjon 2023/Planlagte gjødslinger

1 Nord og sør av tunet **65,7 daa** **Eng, 2gj./2sl.** **Siltig mellomsand**

Jordanalyse 2014: pH=5,[illegible] P-Al=21 K-Al=12 KHNO3=33 Leire=0 Mold=4

Beregnet 2023: pH=5,5 K-Al=12

Forgrøde: Eng, 2gj./2sl.	Avling: 800	**Behov**	**N:**	**22,4**	**P:**	**1,4**	**K:**	**20,7**	**S:**	**2,9**
		Tilført	**N:**	**23,2**	**P:**	**3,0**	**K:**	**17,0**	**S:**	**2,2**
	Husdyrgjødsel Tot-N		**N:**	**17,0**						

Vår
3 tonn Blautgjødsel, storfè
35 kg OPTI-NS™ 27% (4S)

Etter 1. høsting
2 tonn Blautgjødsel, storfè
25 kg OPTI-NS™ 27% (4S)

Foto: Martin Søgnen, Statsforvaltaren i Vestland

© Statsforvaltaren i Vestland

Fosforgrensa i praksis
Husdyrgjødsla må bli spreidd på meir areal

	2024 Gamal forskrift om gjødselvare 4 daa/GDE				Frå 2033 Gjødselbrukforskrift 2,3 kg P/daa			
	Dyretal	GDE		Arealbehov	Fosfor	Fosfor	Arealbehov	Auka arealbehov
	stk	dyr/GDE	daa/dyr	daa	kg/stk	kg/år	daa	%
Verpehøns	7500	100	0,040	300	0,12	900	391	30
Slaktekylling 32-38 dg	280000	1750	0,002	640	0,0086	2408	1 047	64
Slaktekylling 40-45 dg	280000	1750	0,002	640	0,0116	3248	1412	121
Sau	200	7	0,571	114	2	400	174	52
Avlsgris	105	3	1,333	140	8,1	850	370	164
Slaktegris	2100	20	0,200	420	0,37	777	338	-20
Mjølkeku	50	1	4,000	200	15	750	326	63
Ungdyr	30	3	1,333	40	5	150	65	63
Ammeku	25	1,5	2,667	67	8	200	87	30

© Statsforvalteren i Trøndelag

Fosforkalkulator på nett (landbruksdirektoratet)

Til instruks

© Hvis region og periode ikke velges ligger dagens krav på 3,5 kg P pr daa til grunn (men med nye faktorer for husdyrhold).
Har du lagt inn tall og endrer på Region MÅ du også foreta et nytt valg av periode.

Forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv.

Region : Alle fylker utenom Rogaland, Troms og Finnmark **Periode :** 01.01.2027 – 31.12.2029

01.01.2025 – 31.12.2026
01.01.2027 – 31.12.2029
01.01.2030 – 31.12.2032
01.01.2033

Tillatt mengde P i regionen for 01.01.2027 – 31.12.2029 er 2,8 kg/daa for full- og overfl.dyrka jord.

Husdyr fra søknad om produksjonstilskudd

Dyr	Kode	Dyreslag	Faktor	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Storfe		Melkekyr: avdrått under 7 tonn=>				
	120	Melkekyr: avdrått 7 – 9,5 tonn	15,00	33	31	480
		Melkekyr: avdrått over 9,5 tonn=>				
	121	Ammekyr, kalvet de siste 15 måneder	8,00			
	119	Ungdyr, slaktevekt 320 kg v/ 18 mnd	5,00	40	39	198
Sauer	145	Søyer, født i fjor eller tidligere	2,00		25	50
	146	Værer, født i fjor eller tidligere	2,00			
	139	Melkesau, født i fjor eller tidligere	2,00			
Geit	140	Melkegeiter	2,00			
	142	Ammegeiter	2,00			
Hester	115	Hester, under 3 år (i avl eller ikke)	5,00			
	116	Hester, 3 år og eldre (i avl eller ikke)	7,50			
	193	Hester i pensjon. Ant. beiteuker :				
Griser	155	Avlspurker, minst ett kull	8,10			
	155	Purkering*: avlspurker i nav	2,40			
	155	Purkering*: avlspurker i satellitt	14,30			
	158, 159	Unggris til avl	0,53			
	Lev.data	Solgte ungpurker/råner >50 kg/>15 uker	0,53			
	184 el. Lev.data	Slaktegris: vekt < 130 kg	0,37			
		Slaktegris: vekt > 130 kg				
Fjørfe	161	Verpe- og rugehøner, > 20 uker	0,120			
		Avlsdyr høner (slaktekyllingmødre)	0,250			
	168	Avlsdyr gjess	0,250			
	168	Avlsdyr ender	0,250			
	168	Avlsdyr kalkun	0,250			
	185	Livkylling, påsatt til verpehøns	0,014			
	186	Sl.kylling vokser raskt (levendevekt) <2,3 kg	0,009			
		Sl.kylling vokser raskt: > 2,3 kg				
		Sl.kylling vokser sakte <2,5 kg	0,012			
		Sl.kylling vokser sakte > 2,5 kg				
	188	Slaktekalkuner: slaktevekt inntil 9 kg	0,106			
	187	Slakteender	0,025			
	189	Slaktegjess	0,025			
		Sum fosfor på gården pr. år fra husdyr:				728

* For avlspurker, satellitt i purkering: beregnet 1,22 årspurker per avlsdyr, 2,2 kull per purke og 6,5 innsett per dyreplass per år. 2/3 av totalt fôropptak (gjødsla) er i satellitt og 1/3 i nav.

Beite utenom godkjent spredeareal

Ant. dyr	Uker	Timer	Sum P
31	5	12	22,4
39	5		18,8
25	11		10,6
Sum P ved beite utenom spr.areal			51,7

Mineralgjødsel

Type	Mengde (kg)	Sum P
NPK 25-2-6	5 400	86,4
Biorest. % P		
Sum P fra mineralgjødsel		86,4

Godkjent spredeareal

Eierskap (PT)	Automatisk godkjent: Fulldyrka jord (daa)	Overfl.dyrka jord (daa)	Sum P	Godkjent netto innmarksbeite: Husdyr- og mineralgj. (daa)	Mineralgjødsel (daa)	Sum P
Egen jord	60	20	224 kg P			
Leid jord	90	30	336 kg P			
Sum	150	50	560 kg P			

Oppsummering			Sum P
P på godkjent spredeareal	fulldyrka og overfl.dyrka	560 kg P	560 kg P
	godkj. netto innmarksbeite		
+ Reduksjon beite utenom godkjent spredeareal			52 kg P
- Disponibelt P	fra husdyr	728 kg P	814 kg P
	disponibel mineralgjødsel	86 kg P	
= Netto fosfor			-202 kg P

Du må bortskaffe (nabosamarb., biogass ol.) 202 kg P
Dette tilsvarer 72 dekar fulldyrka/overflatedyrka jord eller 101 dekar netto innmarksbeite.

Egne kommentarer

Alle bør rekne situasjonen på eige føretak!

Har eg nok spreieareal for eigen husdyrgjødsel?
Kor mykje manglar?

Ein kan sjå korleis ulike tiltak slår ut, til dømes:

- ❑ leige av areal
- ❑ å kutte ut mineralgjødsel med fosfor

Kva blir situasjonen fram i tid, når krava blir strengare.

Tips: velg region og periode

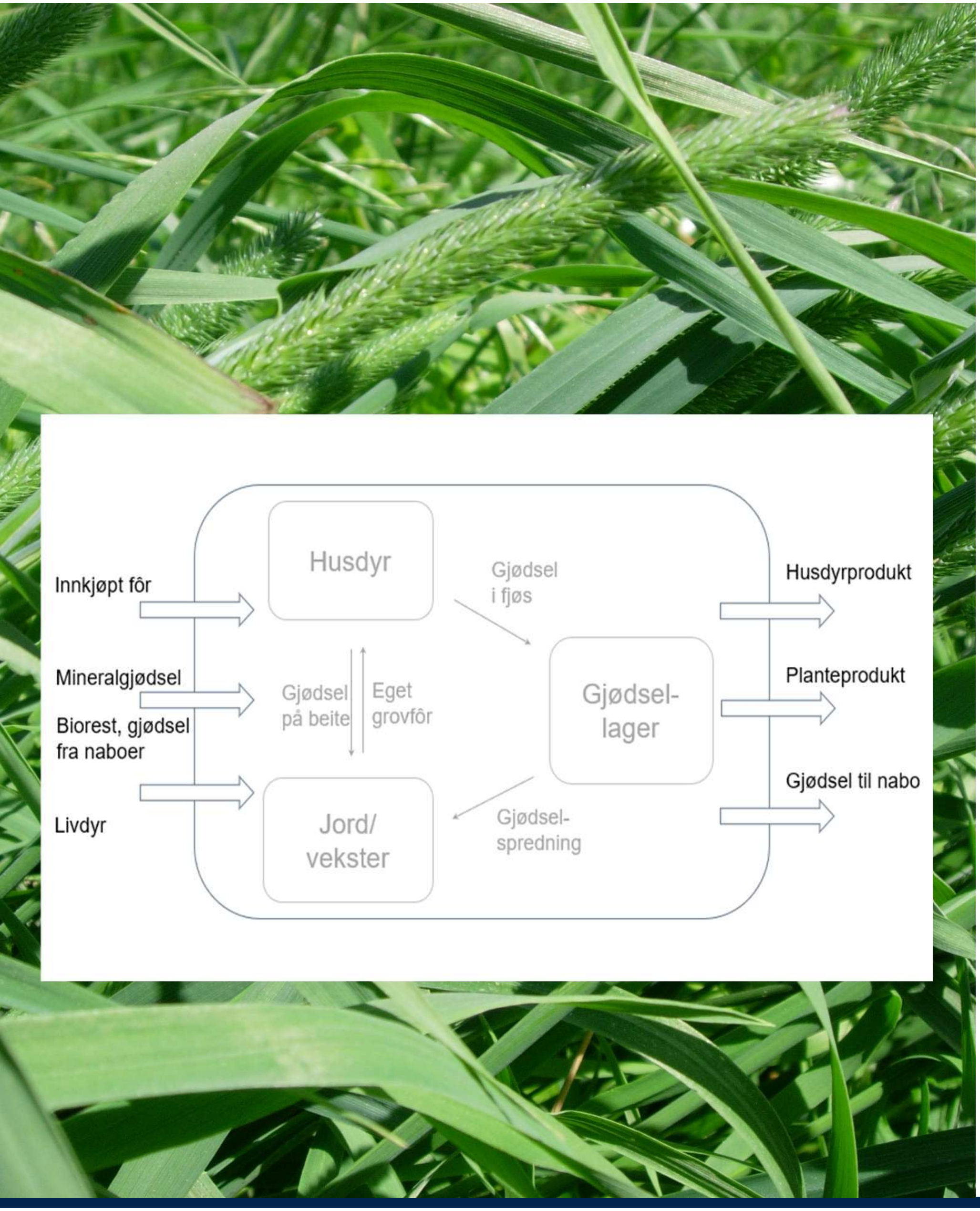

Balansegjødsling frå 2027

Eit unntak frå fosforgrensene, som *kan* vere aktuelt dersom ein tek så store avlingar at fosforbehovet er høgare enn grensa.

Fosforrekneskap: differansen mellom fosfor inn og fosfor ut må ikkje overstige 1:1

Retningsliner / utrekning blir klart hausten 2026. Nytt: blir vurdert om det skal bli rekna på teignivå heller enn gardsnivå

Må melde til kommunen.
Jordprøver max 4 år gamle.
Framleis max 3,5 kg fosfor pr dekar.

Foto: Figur: Landbruks- og matdepartementet / Foto: Øyvind Vatshelle

Sterkare gjødsling på noko areal er mogleg

1. Ved å gjødsle tilsvarande mindre på anna areal
   Fosforgjødsling meir enn 10 % over grensa må vere grunngitt i gjødslingsplan, **med t.d avlingsnivå**

2. Ved å søkje Statsforvaltaren om dispensasjon til sterkare P-gjødsling
   Til dømes ved nydyrking / dokumentert behov for meir fosfor enn grensa for å ta ut venta avling.

3. Når du har lite husdyrgjødsel sjølv, men tek imot organisk gjødsel
   Du kan gjødsle meir det året du tek imot gjødsel. Fosforgrensa gjeld då som gjennomsnitt over 3 år.

Foto: Øyvind Vatshelle

Husdyrgjødsel på meir areal

Mange mjølkebruk, svin og fjørfe manglar spreieareal. Aktuelle tiltak:

- Kjøpe og leige meir areal.
  Nydyrking. Lage nye innmarksbeite.
- Meir gjødseltransport til leigejord
  Husdyrgjødsel på meir innmarksbeite
- Gje vekk / selge husdyrgjødsel
  Levere gjødsel til biogassanlegg?
- Balansegjødsling til høge avlingar?
- Meir beiting i utmark = mindre gjødsel
- Mineralgjødsel med mindre / utan fosfor
  Kraftfôr med mindre fosfor?
- Redusert andel kraftfôr?
- Redusere dyretalet – helst ikkje!

Sauebruk:

- Fordele sauemøkka på større areal?
- Passe på fosforgrenser og -behov ved
  evt. mottak av husdyrgjødsel / biorest

Foto: Øvst: Øyvind Vatshelle. Nedst: Norsk Landbruksrådgiving

© Statsforvaltaren i Vestland

Å lage nye innmarksbeite etter skogshogst

- **Skoglova: Fritak frå foryngingsplikta for å omdisponere skog til beite.**
  I dag: kommunen kan gi fritak etter hogst
  Forslag til endra skoglov: søknad *før* hogst

- **EU si avskogingsforordning frå 30.12.2026**
  Kan bli ulovleg å omsetje tømmer mm.
  frå avskoga areal

Foto: Øyvind Vatshelle

Spreieareal i kommunen

Landbruksdirektoratet
Eanandoallodirektoráhtta

Fylke: VESTLAND

Kommune: LUSTER

Spredeareal som mangler/Spredeareal man har ekstra 2025-2026 (daa)	Spredeareal som mangler/Spredeareal man har ekstra 2033--> (daa)
120	183
87	323
71	156
35	53
18	62
13	60
10	118
2	31
2	12
1	112
1	2
0	14
-1	104
-2	3
-2	13
-4	1

Kan biogassanlegg bli til nytte for bonden?

	Årleg mengd (tonn)	Fosfor (tonn)	Behov spreie-areal 2033
Matavfall mm.	10 500	10	4 350 daa
Husdyrgjødsel	27 000	16	7 000 daa
Fiskeensilasje og fiskeslam	17 700	65	28 000 daa
Total		**91**	40 000 daa

Døme på fosforkjelder for eit biogassanlegg

Landbruket i Vestland har ikkje ledig spreie-areal for fosfor frå fiskeoppdrett og matavfall!

Ønskje:

- bonden kan levere husdyrgjødsel, og få tilbake mindre fosfor (men mykje nitrogen)
- flytande biorest blir brukt til lokalt landbruk
- fast biorest med meir fosfor blir brukt til gjødselprodukt, for «eksport»

Det kan bli utfordrande å gi mindre fosfor tilbake til landbruket dersom:

- anlegget tek imot mykje fosfor frå andre kjelder
- anlegget får ikkje separert nok fosfor ut med fast biorest

Det er ikkje enno utvikla gjødselprodukt frå fast biorest.

Inga løysing å lage jordblanding, jordforbetring, biokull eller å dumpe!

Foto: og tabellar: Statsforvaltaren i Vestland

4. Gjødsling på innmarksbeite

Statsforvaltaren i Vestland

24.03.2026

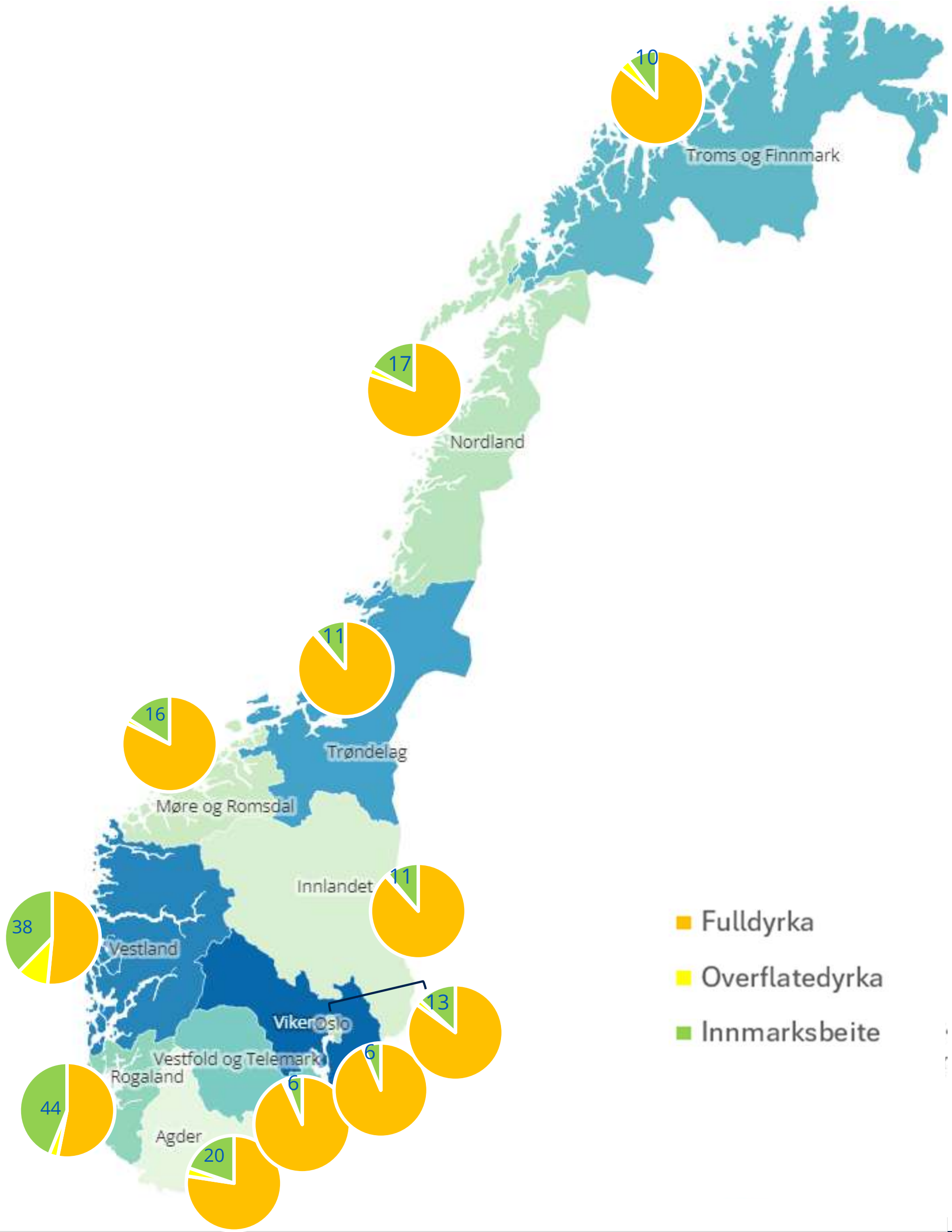

Innmarksbeita er viktig ressurs i Vestland

- ✓ Utgjer nær 40 % av jordbruksarealet i Vestland
- ✓ Nær 60 % av areal innmarksbeite blir gjødsla. 40 % er ugjødsla *
- ✓ mineralgjødsel på nær 50 % husdyrgjødsel på ca. 25 %

Foto: Statsforvaltaren i Vestland, frå produksjonstilskot 2023, etter fylke pr. 2023

© Statsforvaltaren i Rogaland og Statsforvaltaren i Vestland

Innmarksbeita må vere godkjent som spreieareal før du spreier husdyrgjødsel, mineralgjødsel eller kalk!

NB! Gjeld no: Husdyrgjødsel på innmarksbeite krev godkjenning

Eige søknadsskjema frå kommunen.
Hugs uttale frå grunneigar.

Du slepp normalt ny godkjenning der du har dokument med tidlegare godkjenning.

Mineralgjødsel og kalk: til og med 2027 kan du spreie på tidlegare gjødsla beite *

Nytt beite: Du kan søkje kommunen om å bruke gylle for å opparbeide nye beite.

** etter gjødslingsplan 2022 eller 2023*

Foto: Øyvind Vatshelle

© Statsforvaltaren i Vestland

5. Avstand til vassdrag

Foto: :Øyvind Vatshelle

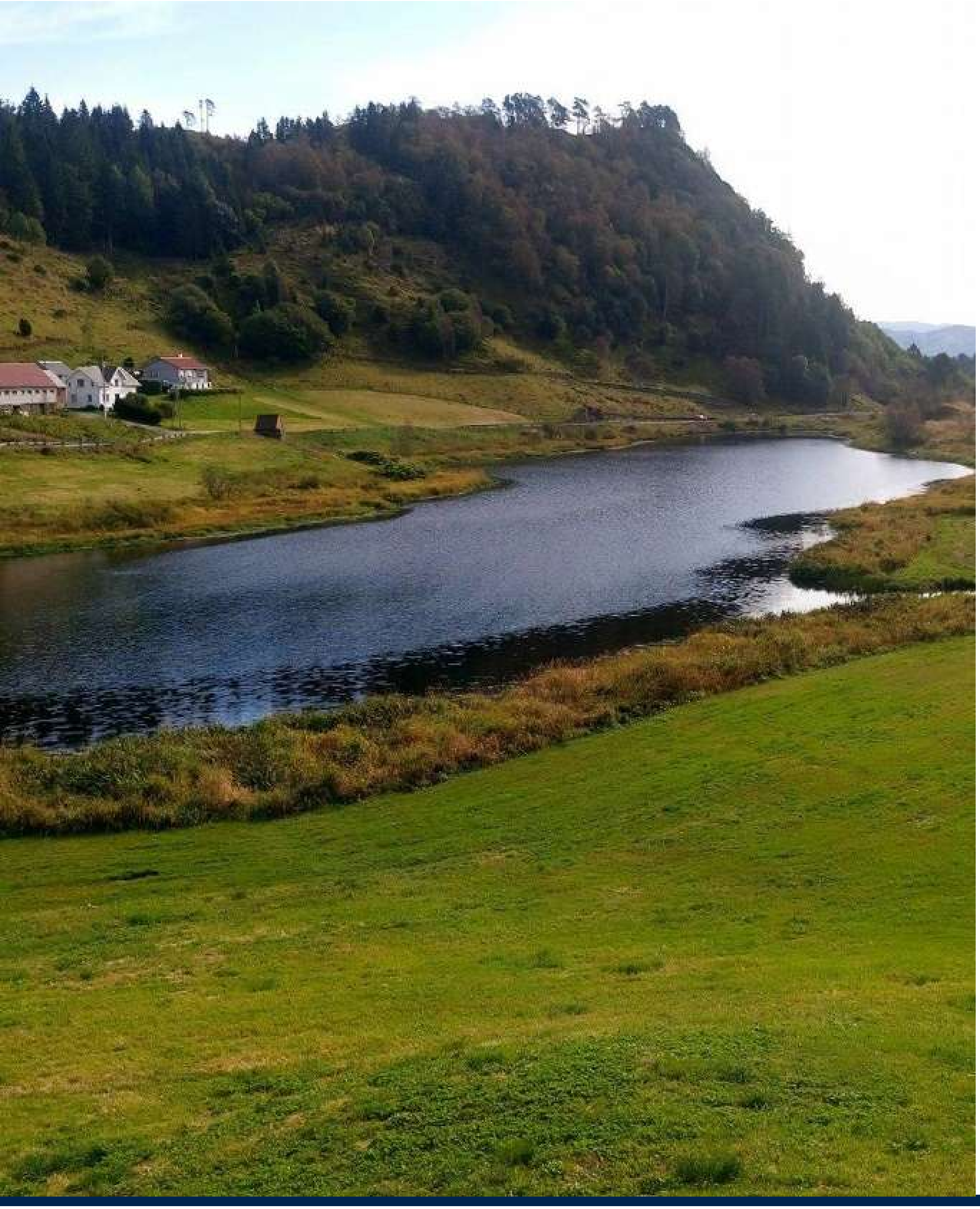

Avstand til vassdrag ved gjødsling

Innmarksbeite: Minst
6 meter avstand til vassdrag

Full- overflatedyrka: Minst
2 meter avstand til vassdrag

Foto: Øyvind Vatshelle

© Statsforvaltaren i Vestland

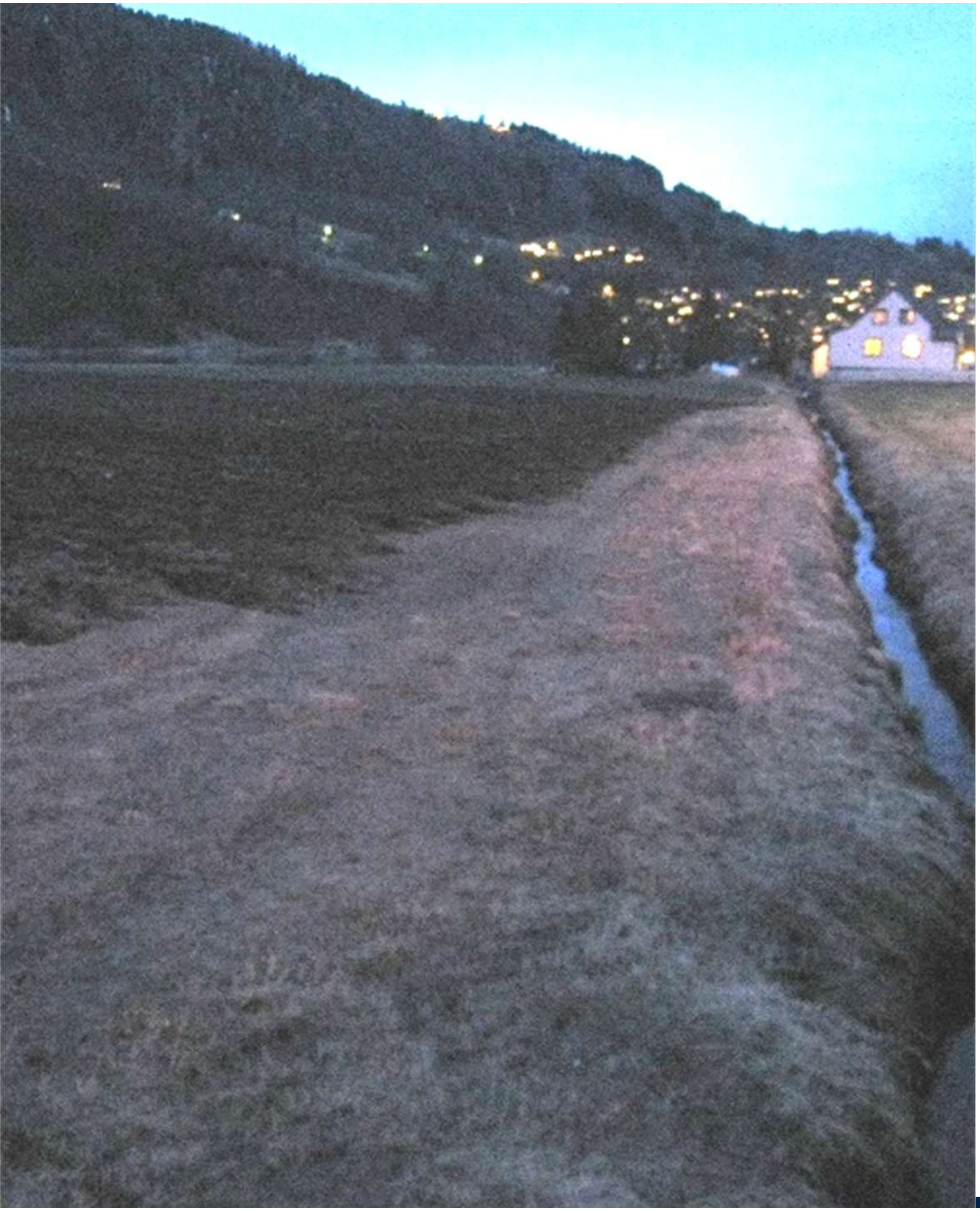

Avstand til vassdrag – anna drift

Plantevernmiddel

- ✓ Min. 3 meter frå overflatevatn evt. større avstand på etikett
- ✓ Forbode i kantsone

Jordarbeiding

- ✓ Min. 2 meter vegetasjonssone ved årssikker vassføring (kan vere gamal eng og hausting)

Naturleg vegetasjonsbelte

- ✓ Ikkje lov å fjerne buskar, tre og anna

Foto: Øyvind Vatshelle

© Statsforvaltaren i Vestland

6. Gjødslingsplan, gjødslingsjournal og jordprøver

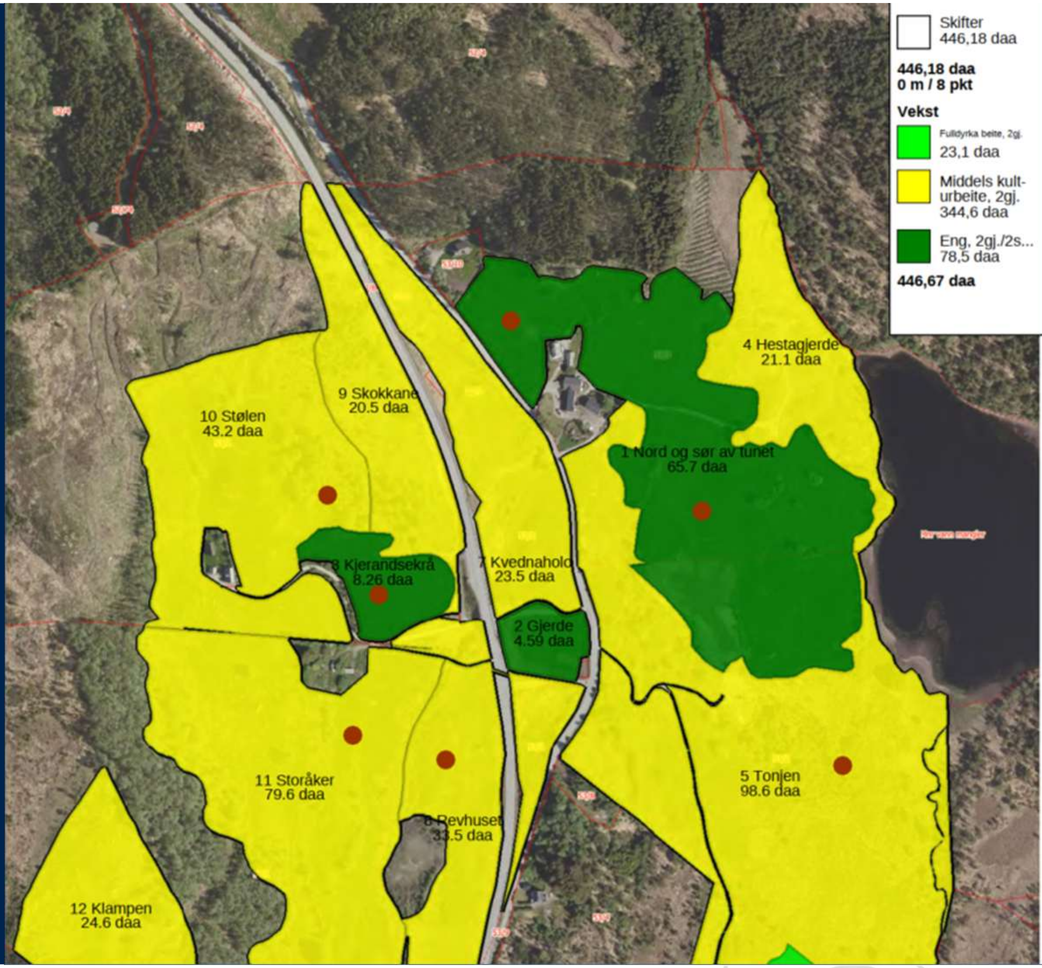

Statsforvaltaren i Vestland

Gjødslingsplan
NYTT frå 2026

- Alle som gjødslar meir enn 25 daa må ha plan (eller meir enn 5 daa potet / grønsaker)
- Gamle fritak frå krav om plan gjeld ikkje
  Ikkje lenger høve til å søke kommunen om fritak.
  Ved særs ekstensiv drift kan ein søkje Statsforvaltaren om dispensasjon.
- Nytt: Gjødslingsplanen må vise husdyrgjødsel du tek i mot eller gir vekk!

Foto: Øyvind Vatshelle

Frå 2026: Alle må føre gjødseljournal!

- **Alle** skal notere utført gjødsling!
  Òg ved ekstensiv drift
  Òg om du ikkje må ha gjødslingsplan.
  Notat digitalt eller på papir.
- Gjødseljournalen skal vise::
  - kor og når det er gjødsla
  - type og mengd gjødsel
  - kor mykje nitrogen og fosfor for kvart areal
  - kor mykje nitrogen og fosfor totalt

Foto: Øyvind Vatshelle

NYTT frå 2026: Oversikt over gjødsel ein gir vekk/sel eller tek imot

- Dei som gir vekk / selgjer meir enn 75 kg fosfor i organisk gjødsel på eitt år skal dokumentere og rapportere.
- Dei som tek imot meir enn 75 kg fosfor i gjødsel skal dokumentere mottak.
- Dokumentasjon = lag oversikt med:
  - type gjødsel, mengd
  - kilo fosfor
  - dato og mottakar

75 kg P = dømes ca. 150 kubikk gylle frå storfe, eller fastgjødsel frå 45 sauer (3 mnd fjellbeite).

Foto: Norsk landbruksrådgiving

Jordprøver

- Ulike krav til maks alder:
  normalt max 8 år (§ 26)
  max 4 år: balansegjødsling (§ 20)
  max 4 år: potet og grønsaker (§ 21)
  max 2 år: avløpsslam (§ 22)
- Representative jordprøver, koordinatfesta, kan ta ut sjølv
  Gamle kartfesta prøver er gyldig ut 2029.
- Analyseresultat skal (etter kvart) bli innlevert til offentlig register

Foto: Øyvind Vatshelle

Vestland	**Frå 2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**...**	**2033 →**
Spreietidspunkt	15. sept utan nedmolding 1. nov med nedmolding Ikkje krav om hausting etter gj. 15. februar		15. september Hausting etter siste spreiing 1. mars *Føretak med overgangstid:* *1. nov med nedmolding.* *Ikkje krav om hausting etter gj.*		15. september Hausting etter siste spreiing 1. mars			
Fosforgrense	3,5 kg P/daa		2,8 kg P/daa			2,5 kg P/daa		2,3 kg P/daa
Husdyrgjødsel på innmarksbeite	Søknadspliktig Godkjenningar gitt før 1. feb 2025 gjeld framleis							
Mineralgjødsel på innmarksbeite	Tillate så lenge du har gjødslingsplan frå 2022 eller 2023 som viser at det blei brukt mineralgjødsel før 1. feb 2025			Søknadspliktig				
Gjødslingsplan	Som før Gamle fritak ok	Krav etter ny forskrift § 26: Nye krav til kven som skal ha gjødslingsplan, Truleg ikkje høve til fritak						
Gjødslingsjournal **inkl. oversikt over motteke gjødsel meir enn 75 kg P**	Ikkje krav	Krav etter ny forskrift § 27: Alle skal føre journal, òg dei som ikkje har krav om gjødslingsplan						
Innrapportering ved bortskaffing av gjødsel **meir enn 75 kg P**	Kravet gjeld frå det tidspunktet som Landbruksdirektoratet bestemmer							
Jordprøver	Jordprøver tatt før 2025 er godkjent, så lenge dei er kartfesta og gir info om jordart, pH, P-Al og moldinnhald					Uttak og analyse av jordprøver skal følgje krav i § 29		
Innrapportering av jordanalyseresultat	Kravet gjeld frå det tidspunktet som Landbruksdirektoratet bestemmer							

Tabell: Statsforvaltaren i Vestland

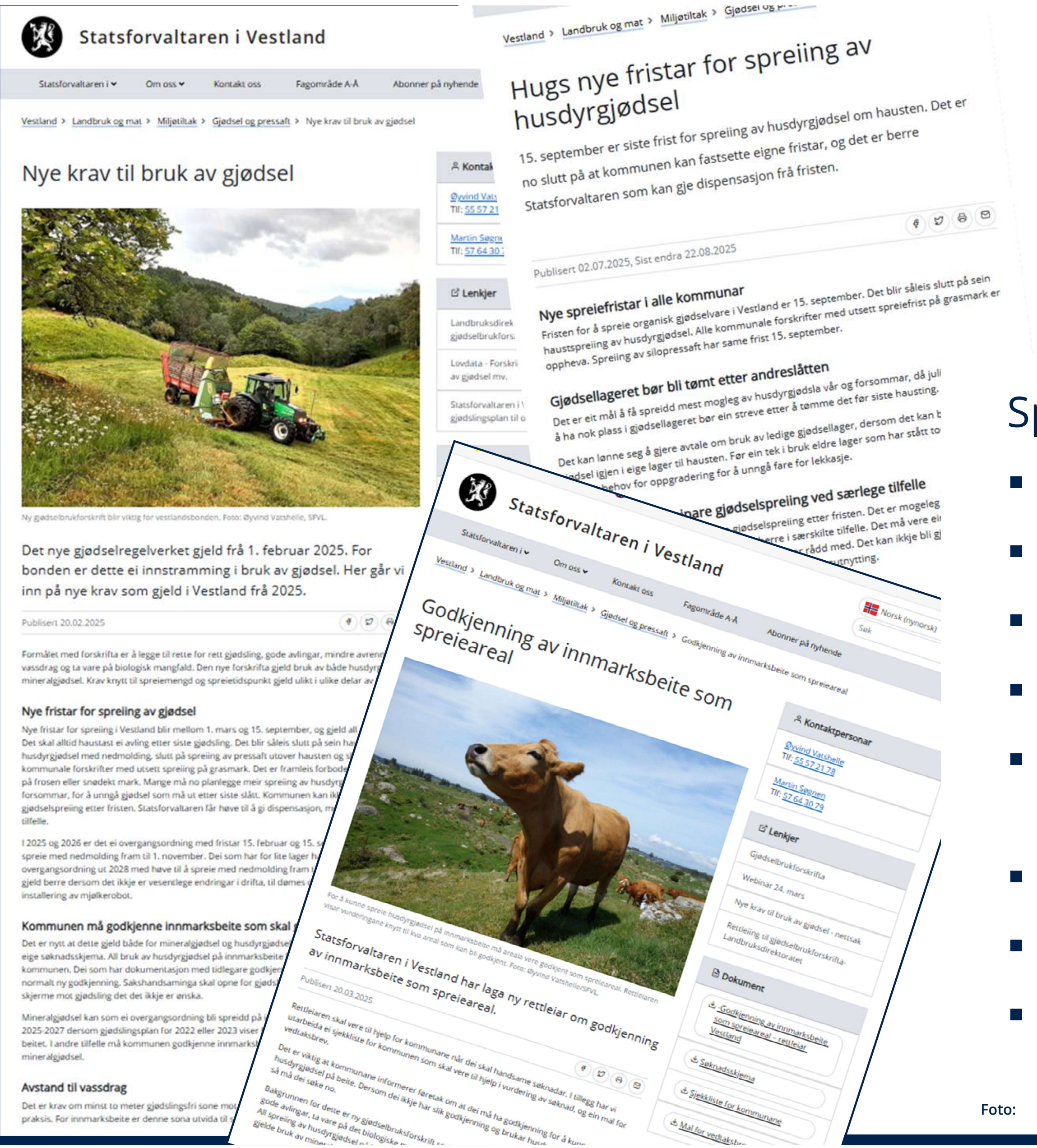

Rettleiing og søknad

Spørsmål kan rettast til kommunen!

- Rettleiing frå landbruksdirektoratet
- Kommentar/rundskriv landbruksdirektoratet
- Fosforkalkulator (landbruksdirektoratet)
- Nettsak om nye krav (Statsforvaltaren)
- Innmarksbeite som spreieareal (Statsforvaltaren)
  Søknad direkte til kommunen, evt. eige skjema
- Spreiefrist for gjødsel – søknadsskjema
- Nye krav til gjødslingsplan og gjødseljournal, 2026
- med meir …

Foto:

Ta med deg heim:

- Start tidleg; rekn gjennom eigen situasjon – bruk fosforkalkulatoren
- Sjå på lager, areal og gjødslingspraksis
- Skaff oversikt: journal, plan og jordprøver
- Søk godkjenning no, om du vil gjødsle innmarksbeite i år
- Ta kontakt med kommunen ved usikkerheit

Foto: Martin Søgnen

Takk for meg!

Martin Søgnen
rådgjevar
martin.sognen@statsforvalteren.no
Tlf 57 64 30 79

Statsforvaltaren i Vestland

Facebook @SFVestland
Twitter @SFVestland
LinkedIn @SFVestland

Abonner på nyhende www.statsforvaltaren.no/vl

Foto: Øyvind Vatshelle